

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Koprivnica

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

ODRŽAVANJE NERAZVRSTANIH CESTA
U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE
MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Koprivnica, studeni 2013.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE I KRITERIJI REVIZIJE	5
ODRŽAVANJE NERAZVRSTANIH CESTA	6
Grad Čakovec	8
Grad Mursko Središće	11
Grad Prelog	14
Općina Belica	17
Općina Dekanovec	20
Općina Domašinec	23
Općina Donja Dubrava	27
Općina Donji Kraljevec	30
Općina Donji Vidovec	33
Općina Goričan	36
Općina Gornji Mihaljevec	40
Općina Kotoriba	43
Općina Mala Subotica	46
Općina Nedelišće	49
Općina Orehovica	52
Općina Podturen	56
Općina Pribislavec	59
Općina Selnica	62
Općina Strahoninec	66
Općina Sveta Marija	69
Općina Sveti Juraj na Bregu	73
Općina Sveti Martin na Muri	77
Općina Šenkovec	80
Općina Štrigova	83
Općina Vratišinec	86
OCJENA UČINKOVITOSTI ODRŽAVANJA NERAZVRSTANIH CESTA	89
OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	91

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Koprivnica

KLASA: 041-01/13-15-13
URBROJ: 613-08-13-109

Koprivnica, 21. studenoga 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI ODRŽAVANJA NERAZVRSTANIH CESTA
U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE
MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti održavanja nerazvrstanih cesta u jedinicama lokalne samouprave Međimurske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 8. travnja do 5. studenoga 2013.

Revizijom su obuhvaćene jedinice lokalne samouprave Međimurske županije (tri grada i 22 općine), koje su utvrđene odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13).

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Nerazvrstane ceste su, prema odredbama članaka 2. i 98. Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13 i 54/13), ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim ovim Zakonom i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu ovoga Zakona, i to posebice: ceste koje su na području gradova s više od 35 tisuća stanovnika te gradova koji su sjedišta županija, a koje su posebnom odlukom bile razvrstane u javne ceste, ceste koje povezuju naselja, ceste koje povezuju područja unutar gradova i naselja, terminali i okretišta vozila javnog prijevoza, pristupne ceste do stambenih, poslovnih, gospodarskih i drugih građevina i druge ceste na područjima naselja i gradova.

Odredbama Odluke o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste (Narodne novine 44/12), koja je donesena na temelju članka 98. Zakona o cestama, određene su razvrstane ceste u 25 gradova koje postaju nerazvrstane ceste u ukupnoj duljini 2 801,1 km. Spomenutom Odlukom, na području Međimurske županije su određene ceste na području grada Čakovca duljine 65,79 km koje prestaju biti razvrstane u javne ceste, te postaju nerazvrstane ceste.

Pravni status nerazvrstanih cesta je uređen odredbom članka 101. Zakona o cestama, prema kojoj je nerazvrstana cesta javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i ne može se otuđiti iz vlasništva jedinice lokalne samouprave, niti se na njoj mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja građevina u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, pod uvjetom da ne ometaju odvijanje prometa i održavanje nerazvrstane ceste. Odredbom članka 102. spomenutog Zakona, uređeno je pitanje pravnog statusa i upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige za ceste koje se grade od stupanja na snagu ovog Zakona, te je utvrđeno da nerazvrstana cesta postaje javno dobro u općoj uporabi pravomoćnošću uporabne dozvole, odnosno izdavanjem drugog akta na temelju kojeg je dopuštena uporaba građevine u skladu s posebnim propisom i upisuje se u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave. Odredbama članaka 131., 132. i 133. Zakona o cestama, uređeno je pitanje reguliranja pravnog statusa i upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i za nerazvrstane ceste koje su izgrađene do stupanja na snagu ovog Zakona. Navedenim odredbama utvrđene su i obveze jedinica lokalne samouprave u vezi nerazvrstanih cesta koje nisu evidentirane u katastru ili u katastru nije evidentirano stvarno stanje, da pribave i dostave nadležnom tijelu za katastar odgovarajuće geodetske elaborate kojima je snimljeno izvedeno stanje, kako bi tijelo nadležno za katastar po službenoj dužnosti podnijelo prijavu za upis nerazvrstane ceste u zemljišne knjige nadležnom zemljišnoknjižnom sudu.

Upravljanje nerazvrstanim cestama je uređeno odredbom članka 107. Zakona o cestama, prema kojoj se upravljanje, građenje i održavanje nerazvrstanih cesta obavlja na način propisan za obavljanje komunalnih djelatnosti u skladu s propisima kojima se uređuje komunalno gospodarstvo. Spomenutom odredbom je utvrđena i mogućnost da jedinica lokalne samouprave osnuje trgovačko društvo u svom vlasništvu radi obavljanja navedenih poslova, a utvrđena je i obveza jedinica lokalne samouprave u vezi vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama na svom području. Prema odredbi stavka 4. navedenog članka, sadržaj i način vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama propisuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove komunalnog gospodarstva.

Do vremena obavljanja revizije (studeni 2013.) nadležni ministar nije propisao sadržaj i način vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama. Prema odredbama članaka 101. i 107. Zakona o cestama, nerazvrstane ceste su imovina jedinica lokalne samouprave, te su ih jedinice lokalne samouprave obvezne evidentirati u poslovnim knjigama u skladu s odredbama članaka 5., 7., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11), kojima je propisano iskazivanje imovine u knjigovodstvu proračuna, poslovne knjige proračuna, te načela iskazivanja i vrednovanja imovine u poslovnim knjigama.

Financiranje nerazvrstanih cesta je uređeno odredbom članka 108. Zakona o cestama, prema kojoj se građenje, rekonstrukcija i održavanje nerazvrstanih cesta financira iz proračuna lokalne jedinice, komunalne naknade i komunalnog doprinosa te naknada za osnivanje prava služnosti, prava građenja i prava zakupa na nerazvrstanoj cesti kao i iz drugih izvora. Za jedinice lokalne samouprave u kojima su prema odredbama Odluke o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste, određene javne ceste postale nerazvrstane ceste, utvrđeni su i dodatni izvori financiranja, odnosno iz dijela godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji motornih i cestovnih vozila te iz dijela naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta sadržanoj u trošarini na motorne benzine.

Prema odredbi članka 109. Zakona o cestama, jedinica lokalne samouprave uređuje vrste, opseg i rokove izvođenja radova redovitog i izvanrednog održavanja nerazvrstanih cesta, te nadzor nad izvođenjem tih radova. Redovito održavanje cesta, prema odredbi članka 2. Zakona o cestama, čini skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom većeg dijela godine ili cijele godine na cestama uključujući i sve objekte i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i sigurnosti prometa na njima, a izvanredno održavanje su povremeni radovi koji se obavljaju radi mjestimičnog poboljšanja pojedinih dijelova ceste bez izmjene tehničkih elemenata, osiguranja sigurnosti, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata, te povećanja sigurnosti prometa.

Održavanje nerazvrstanih cesta se prema odredbi članka 107. Zakona o cestama obavlja na način propisan za obavljanje komunalnih djelatnosti u skladu s propisima kojima se uređuje komunalno gospodarstvo.

Komunalne djelatnosti koje se financiraju iz proračuna jedinica lokalne samouprave, između ostalih i održavanje nerazvrstanih cesta, prema odredbama članaka 4. i 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12), mogu obavljati trgovačka društva koja osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon, koji osniva jedinica lokalne samouprave, te pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova, pri čemu predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje koje komunalne djelatnosti se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora o povjeravanju komunalnih poslova, utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju ugovora, te nakon provedenog prikupljanja ponuda ili javnog natječaja donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora. Prema odredbi članka 15. stavak 5. navedenog Zakona, ugovor o povjeravanju određenih komunalnih poslova obavezno sadrži djelatnosti i vrijeme za koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, način i rok plaćanja, te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, a ugovor se može zaključiti najdulje na četiri godine.

Prema odredbama članaka 22. i 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, održavanje nerazvrstanih cesta se, uz druge komunalne djelatnosti (odvodnja atmosferskih voda, održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina, održavanje javnih površina, održavanje groblja i krematorija, te javnu rasvjetu), financira iz komunalne naknade, u skladu s Programom održavanja komunalne infrastrukture, koji donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave za svaku kalendarsku godinu u skladu s predvidivim sredstvima i izvorima financiranja. Programom se obvezno utvrđuje opis i opseg poslova s procjenom pojedinih troškova za pojedine komunalne djelatnosti i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Izvješće o izvršenju navedenog programa se podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do konca ožujka svake godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Financijskom revizijom jedinica lokalne samouprave Međimurske županije, koju je Državni ured za reviziju obavio za 2011. i ranije godine, utvrđeno je da:

- pojedine jedinice lokalne samouprave nisu donijele program održavanja nerazvrstanih cesta, odnosno programi ne sadrže propisane elemente,
- pisani ugovori, u slučaju kada poslove obavlja vlastito trgovačko društvo se ne zaključuju,
- poslovi održavanja se ugovaraju putem narudžbenica, izravnim ugovaranjem, bez provođenja propisanih postupaka odabira izvoditelja,
- odluke o odabiru izvoditelja ne donosi predstavničko tijelo,
- nisu ustrojene odgovarajuće evidencije nerazvrstanih cesta,
- održavanje nerazvrstanih cesta se evidentira u okviru rashoda za tekuće i investicijsko održavanje, a nije sadržano u programu održavanja komunalne infrastrukture.

Predmet revizije su aktivnosti jedinica lokalne samouprave vezane uz održavanje nerazvrstanih cesta i izvori iz kojih se financira održavanje nerazvrstanih cesta.

U svrhu ocjene učinkovitosti održavanja nerazvrstanih cesta u jedinicama lokalne samouprave utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- ocijeniti organizaciju i kontrolu održavanja nerazvrstanih cesta,
- ocijeniti cjelovitost programa održavanja nerazvrstanih cesta,
- ocijeniti jesu li poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjereni u skladu s propisima,
- ocijeniti provedbu programa održavanja nerazvrstanih cesta, te
- ocijeniti primjerenost zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na održavanje nerazvrstanih cesta jedinica lokalne samouprave.

METODE I KRITERIJI REVIZIJE

U postupku revizije su korištene sljedeće metode prikupljanja i analize dokaza:

- analizirana su izvješća o obavljenim financijskim revizijama jedinica lokalne samouprave,
- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi, koji reguliraju održavanje nerazvrstanih cesta, interni akti, te stručni članci,
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata,
- analizirani su upitnici i provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave (odluke, planovi, ugovori, računi i drugo) koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima,
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama, te su pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Za ocjenu učinkovitosti održavanja nerazvrstanih cesta, utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa, a tijekom revizije su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- Je li jedinica lokalne samouprave donijela akt kojim je uredila održavanje nerazvrstanih cesta?
- Je li ustrojena baza podataka o nerazvrstanim cestama i vode li se odgovarajuće evidencije?
- Je li donesen program održavanja komunalne infrastrukture (nerazvrstanih cesta)?
- Jesu li poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjereni izvoditelju u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu?
- Je li ustrojen sustav kontrola održavanja nerazvrstanih cesta?

ODRŽAVANJE NERAZVRSTANIH CESTA

Na području jedinica lokalne samouprave Međimurske županije ima ukupno 1 461 940 m nerazvrstanih cesta.

U tablici u nastavku se daju podaci o površini, broju stanovnika, duljini nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave, te prosječnoj gustoći mreže nerazvrstanih cesta u odnosu na površinu jedinice lokalne samouprave i na broj stanovnika na području Međimurske županije.

Tablica broj 1

Površina, broj stanovnika, duljina nerazvrstanih cesta te prosječna gustoća mreže nerazvrstanih cesta u odnosu na površinu jedinice lokalne samouprave i u odnosu na broj stanovnika na području Međimurske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Površina u km ²	Broj stanovnika	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (u m)	Gustoća mreže nerazvrstanih cesta (u m/km ²)	Duljina nerazvrstanih cesta (u m/stanovniku)
1	2	3	4	5	6 (5/3)	7 (5/4)
1.	Grad Čakovec	72,58	27 104	103 185	1 421,67	4
2.	Grad Mursko Središće	33,89	6 307	11 829	349,04	2
3.	Grad Prelog	63,66	7 815	82 000	1 288,09	10
4.	Općina Belica	27,76	3 176	10 474	377,30	3
5.	Općina Dekanovec	6,02	774	22 757	3 780,23	29
6.	Općina Domašinec	35,33	2 251	100 000	2 830,45	44
7.	Općina Donja Dubrava	19,16	1 920	48 000	2 505,21	25
8.	Općina Donji Kraljevec	36,35	4 659	120 000	3 301,23	26
9.	Općina Donji Vidovec	13,64	1 399	46 000	3 372,43	33
10.	Općina Goričan	21,57	2 823	63 000	2 920,72	22
11.	Općina Gornji Mihaljevec	24,24	1 917	47 540	1 961,22	25
12.	Općina Kotoriba	26,58	3 224	185 000	6 960,12	57
13.	Općina Mala Subotica	34,37	5 452	110 280	3 208,61	20
14.	Općina Nedelišće	58,32	11 975	184 776	3 168,31	15
15.	Općina Orehovica	28,34	2 685	14 454	510,02	5
16.	Općina Podturen	31,42	3 873	37 000	1 177,59	10
17.	Općina Pribislavec	11,26	3 136	14 515	1 289,08	5
18.	Općina Selnica	24,98	2 991	38 630	1 546,43	13
19.	Općina Strahoninec	8,36	2 682	11 000	1 315,79	4
20.	Općina Sveta Marija	35,00	2 317	45 000	1 285,71	19
21.	Općina Sveti Juraj na Bregu	23,40	5 090	49 000	2 094,02	10
22.	Općina Sveti Martin na Muri	25,25	2 605	45 000	1 782,17	17
23.	Općina Šenkovec	6,66	2 879	11 500	1 726,73	4
24.	Općina Štrigova	44,79	2 766	50 000	1 116,32	18
25.	Općina Vratušinec	16,62	1 984	11 000	661,85	6
UKUPNO		729,54	113 804	1 461 940	2 003,92	13

Prosječna gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području Međimurske županije iznosi 2 003,92 m/km². Prosječna duljina nerazvrstanih cesta po stanovniku iznosi 13 m/stanovniku.

U tablici u nastavku se daju rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i njihov udjel u ukupno ostvarenim rashodima i izdacima, te prosječno ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta po km ceste u jedinicama lokalne samouprave Međimurske županije.

Tablica broj 2

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i njihov udjel u ukupno ostvarenim rashodima i izdacima, te prosječno ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta po km ceste u jedinicama lokalne samouprave Međimurske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2012. (u kn)	Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. (u kn)	Udjel rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta u ukupnim rashodima i izdacima u 2012. (u %)	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (u km)	Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta po km ceste (u kn)
1	2	3	4	5 (4/3)	6	7 (4/6)
1.	Grad Čakovec	94.497.417,00	1.583.612,00	1,7	103,185	15.347,00
2.	Grad Mursko Središće	8.865.442,00	161.054,00	1,8	11,829	13.615,00
3.	Grad Prelog	19.276.896,00	224.964,00	1,2	82,000	2.743,00
4.	Općina Belica	4.448.689,00	15.224,00	0,3	10,474	1.454,00
5.	Općina Dekanovec	5.983.262,00	15.744,00	0,3	22,757	692,00
6.	Općina Domašinec	2.771.784,00	52.700,00	1,9	100,000	527,00
7.	Općina Donja Dubrava	2.454.902,00	0,00	0,0	48,000	0,00
8.	Općina Donji Kraljevec	5.569.947,00	39.294,00	0,7	120,000	327,00
9.	Općina Donji Vidovec	2.200.623,00	95.300,00	4,3	46,000	2.072,00
10.	Općina Goričan	3.559.816,00	43.486,00	1,2	63,000	690,00
11.	Općina Gornji Mihaljevec	1.731.001,00	84.639,00	4,9	47,540	1.780,00
12.	Općina Kotoriba	4.204.063,00	22.504,00	0,5	185,000	122,00
13.	Općina Mala Subotica	5.802.305,00	25.402,00	0,4	110,280	230,00
14.	Općina Nedelišće	20.250.196,00	95.521,00	0,5	184,776	517,00
15.	Općina Orehovica	3.689.974,00	37.222,00	1,0	14,454	2.575,00
16.	Općina Podturen	4.060.118,00	151.305,00	3,7	37,000	4.089,00
17.	Općina Pribislavec	3.066.676,00	3.081,00	0,1	14,515	212,00
18.	Općina Selnica	2.032.074,00	141.411,00	7,0	38,630	3.661,00
19.	Općina Strahoninec	9.287.568,00	32.815,00	0,4	11,000	2.983,00
20.	Općina Sveta Marija	3.129.774,00	24.598,00	0,8	45,000	547,00
21.	Općina Sveti Juraj na Bregu	11.334.396,00	184.606,00	1,6	49,000	3.767,00
22.	Općina Sveti Martin na Muri	2.772.873,00	170.440,00	6,1	45,000	3.788,00
23.	Općina Šenkovec	7.070.918,00	0,00	0,0	11,500	0,00
24.	Općina Štrigova	2.101.157,00	262.571,00	12,5	50,000	5.251,00
25.	Općina Vratišinec	1.561.857,00	22.507,00	1,4	11,000	2.046,00
UKUPNO		231.723.728,00	3.490.000,00	1,5	1461,940	2.387,00

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012., ostvareni su u iznosu 3.490.000,00 kn i čine 1,5% ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Prosječno ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta na području Međimurske županije iznose 2.387,00 kn/km nerazvrstane ceste.

Grad Čakovec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Čakovec kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina grada Čakovca je 72,58 km², a obuhvaća 13 naselja s 27 104 stanovnika. Na koncu 2012. grad Čakovec je imao 50 zaposlenika.

Prema podacima grada Čakovca, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području grada Čakovca ukupno iznosi 103 185 m i sve su asfaltirane. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području grada Čakovca je 1 421,67 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 94.497.417,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 1.583.612,00 kn ili 1,7% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 15.347,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 521.666,00 kn, odnose se na rashode za sanaciju nerazvrstanih cesta.

Poslove održavanja nerazvrstanih cesta na području grada Čakovca, obavljale su pravne osobe na temelju zaključenih ugovora o povjeravanju komunalnih poslova i pravne osobe na temelju narudžbenica odgovorne osobe, bez zaključivanja ugovora. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja upravni odjel za komunalno gospodarstvo.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama je uređeno upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, dužina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, grad Čakovec nije donio. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Grad Čakovec je ustrojio jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području koja sadrži podatke o nazivu, duljini i površini pojedine nerazvrstane ceste, te broju katastarske čestice na kojoj se cesta nalazi. Baza podataka ne sadrži naziv katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. Grad Čakovec je upisao sve nerazvrstane ceste ukupne površine 941 691 m² u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo grada Čakovca.

U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost nerazvrstanih cesta u iznosu 662.883.046,00 kn, a odnosi se na nabavnu vrijednost nerazvrstanih cesta upisanih u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo grada Čakovca. Analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta grad Čakovec ne vodi.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, u bazi podataka o nerazvrstanim cestama osigurati i podatke o katastarskoj općini na kojoj je cesta izgrađena. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta.

Na temelju Odluke o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste, u nadležnost grada Čakovca je preneseno 65,79 km bivših županijskih i lokalnih cesta. Županijska uprava za ceste je gradu Čakovcu dostavila podatke o županijskim i lokalnim cestama, te kružnim raskršćima na području grada Čakovca za potrebe knjigovodstvenog prijenosa imovine, obračunala ispravak vrijednosti zaključno s koncem travnja 2012., te je iz svojih poslovnih knjiga isknjižila spomenutu imovinu knjigovodstvene vrijednosti 410.667.484,00 kn. Grad Čakovec je u svojim poslovnim knjigama koncem travnja 2012. evidentirao povećanje imovine (cesta) u ukupnom iznosu 410.667.484,00 kn.

Gradsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području grada Čakovca. Programom su planirane vrste, opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, te iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. U okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, planirani su i rashodi za održavanje prometne signalizacije koji se ne odnose na održavanje nego na radove na izgradnji prometne signalizacije (semafora), a trebali su biti obuhvaćeni programom gradnje objekata komunalne infrastrukture. Istovremeno, programom održavanja komunalne infrastrukture nisu planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima. Gradsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2013. izvršeni u ukupnom iznosu 2.142.460,00 kn. Financirani su iz sredstava komunalne naknade, pomoći iz državnog proračuna i tekućih pomoći Županijske uprave za ceste. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta poslova i utrošena sredstva za svaku pojedinu vrstu posla. Nisu navedeni opis i opseg obavljenog posla, kao ni izvori financiranja, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže programom održavanja komunalne infrastrukture (održavanja nerazvrstanih cesta) obuhvatiti sve rashode koji se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta. Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te izvore financiranja.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdio uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora grad Čakovec nije donio.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora.

Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za sanaciju nerazvrstanih cesta u iznosu 521.666,00 kn, redovno održavanje i zaštitu nerazvrstanih cesta na području grada Čakovca 515.594,00 kn, održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u iznosu 388.165,00 kn i drugi rashodi (radovi na nadvožnjaku, održavanje prometne signalizacije) u ukupnom iznosu 158.187,00 kn. Obavljanje poslova redovnog održavanja i zaštite nerazvrstanih cesta, te sanacije nerazvrstanih cesta, povjereno je izvoditeljima nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11). Odluke o izboru najpovoljnijih ponuditelja obavljanja poslova održavanja nerazvrstanih cesta nije donijelo gradsko vijeće. Poslovi održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima povjereni su nakon provedenog prikupljanja ponuda. Odluku o izboru najpovoljnijih ponuditelja obavljanja poslova održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima donijelo je gradsko vijeće, a ugovori o obavljanju komunalnih djelatnosti zaključeni su u studenome 2009. Ugovorima su utvrđeni poslovi, odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, opseg poslova, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način određivanja cijene za obavljanje poslova (prema jediničnim cijenama), obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova i način i rok plaćanja, dok jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora nije ugovoreno. Nadzor nad radovima obavljali su zaposlenici Upravnog odjela za komunalno gospodarstvo.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Mursko Središće

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Mursko Središće kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina grada Mursko Središće je 33,89 km², a obuhvaća pet naselja s 6 307 stanovnika. Na koncu 2012. grad Mursko Središće je imao 13 zaposlenika.

Prema podacima grada Mursko Središće, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području grada Mursko Središće ukupno iznosi 11 829 m i sve su asfaltirane. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području grada Mursko Središće je 349,04 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 8.865.442,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 161.054,00 kn ili 1,8% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 13.615,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 79.375,00 kn, odnose se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta na području grada Mursko Središće obavljala su dva trgovačka društva na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova i više pravnih osoba na temelju narudžbenica odgovorne osobe, bez zaključivanja ugovora. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja upravni odjel za gospodarstvo, graditeljstvo, zaštitu okoliša, stambene i komunalne poslove.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama je uređeno upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, grad Mursko Središće nije donio. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013., usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Grad Mursko Središće je izradio evidenciju nerazvrstanih cesta koja sadrži podatke o nazivu i duljini nerazvrstanih cesta. Jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području nije ustrojio i nije upisao sve nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo grada Mursko Središće (u zemljišne knjige upisano je 5 440 m nerazvrstanih cesta).

U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 18.979.298,00 kn, a odnosi se na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, grad Mursko Središće nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika, propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području grada upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području grada ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Gradsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području grada Mursko Središće. Programom su planirane vrste i opis poslova održavanja (krpanje rupa, asfaltiranje ulica, zimsko održavanje nerazvrstanih cesta) s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, te iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Gradsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2013. izvršeni u ukupnom iznosu 161.054,00 kn. Financirani su iz sredstava komunalne naknade. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture naveden je opis poslova i utrošena sredstva u ukupnom iznosu. Nisu navedeni opis i opseg obavljenog posla, iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, kao ni izvori financiranja, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te izvore financiranja.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdio uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora grad Mursko Središće nije donio. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora.

Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u iznosu 79.375,00 kn, rashode za redovno održavanje nerazvrstanih cesta (proširenje i šljunčanje cesta, sanacija udarnih rupa, uređenje bankina i drugo) 73.017,00 kn i druge poslove (malčiranje, iskop i uređenje kanala, drvene grede i drugo) u iznosu 8.662,00 kn. Obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta povjereno je najpovoljnijim ponuditeljima nakon provedenih javnih natječaja. Odluke o izboru najpovoljnijih ponuditelja donijelo je gradsko poglavarstvo, odnosno gradsko vijeće, a ugovori o obavljanju komunalnih djelatnosti zaključeni su u kolovozu 2008. i siječnju 2011. Ugovorima su utvrđeni poslovi, odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, opseg poslova, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način određivanja cijene za obavljanje poslova (prema jediničnim cijenama, odnosno u paušalnom iznosu), obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova i način i rok plaćanja, dok jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora nije ugovoreno. Nadzor nad radovima su obavljali zaposlenici upravnog odjela za gospodarstvo, graditeljstvo, zaštitu okoliša, stambene i komunalne poslove.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Prelog

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Prelog kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina grada Preloga je 63,66 km², a obuhvaća osam naselja s 7 815 stanovnika. Na koncu 2012. grad Prelog je imao jedanaest zaposlenika.

Prema podacima grada Preloga, duljina nerazvrstanih cesta (ulica) u naseljima na području grada Preloga ukupno iznosi 82 000 m, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 42 500 m, a na makadamske ceste 39 500 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području grada Preloga je 1 288,09 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 19.276.896,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 224.964,00 kn ili 1,2% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 2.743,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 113.241,00 kn, odnose se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima.

Poslove održavanja nerazvrstanih cesta na području grada Preloga obavljalo je trgovačko društvo u vlasništvu grada na temelju odluke o obavljanju komunalnih djelatnosti na području grada i pravne osobe na temelju narudžbenica odgovorne osobe bez zaključivanja ugovora. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja upravni odjel za gospodarstvo i financije.

Nalaz i preporuke

Grad Prelog je u prosincu 2010. donio Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uredio upravljanje, održavanje i izgradnju nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Grad Prelog nije ustrojio jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području i ne raspolaže podacima o upisanim nerazvrstanim cestama u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo grada Preloga. U poslovnim knjigama je evidentirao vrijednost cesta u iznosu 24.895.921,00 kn koja se odnosi na ulaganja u nerazvrstane ceste tijekom godina.

Međutim, grad Prelog nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika, propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području grada upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. U slučaju da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području grada ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Gradsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području grada. Programom održavanja su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 195.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 206.564,00 kn, odnosno 5,9% više od planiranoga. Program održavanja nerazvrstanih cesta sadrži podatke o planiranom iznosu potrebnih sredstava za održavanje nerazvrstanih cesta s naznakom izvora financiranja i vrsti radova. Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Održavanje prometne signalizacije je planirano u okviru rashoda za održavanje javnih površina. Gradsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. ostvareni u ukupnom iznosu 206.564,00 kn. Financirani su iz sredstava komunalne naknade. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta obavljenog posla, te iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla za održavanje nerazvrstanih cesta, dok opseg obavljenog posla i izvori financiranja nisu navedeni.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. Predlaže planiranje održavanja prometne signalizacije u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta. Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te izvore financiranja.

Grad Prelog je donio odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti na području grada kojom je utvrđeno da se obavljanje komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta dodjeljuje komunalnom poduzeću u vlasništvu grada Preloga. Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u iznosu 113.241,00 kn, sanaciju nerazvrstanih cesta (krpanje udarnih rupa, prekopi i drugo) 43.075,00 kn, održavanje prometne signalizacije 32.636,00 kn, te druge poslove (krpanje udarnih rupa na kolniku, izmjena i postavljanje prometnih znakova) u iznosu 36.012,00 kn. Obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta i prometne signalizacije grad Prelog je povjerio trgovačkom društvu u svom vlasništvu, s kojim nije zaključio ugovor o obavljanju poslova održavanja u pisanom obliku. Obračun usluga se obavlja prema troškovniku trgovačkog društva, a količine i vrste potrebnih poslova održavanja utvrdio je Upravni odjel za gospodarstvo i financije u skladu s iznosima utvrđenim u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2012. Kontrolu izvršenih radova obavljaju zaposlenici Upravnog odjela za gospodarstvo i financije grada Preloga (pročelnik odjela, stručni suradnik za gospodarstvo i komunalni redar).

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta s trgovačkim društvom u vlasništvu grada u skladu s donesenim programom održavanja komunalne infrastrukture, kojim treba utvrditi cijene, količine i vrste radova koji se povjeravaju, te pratiti izvršenje ugovora, odnosno obavljenih poslova po vrstama, količini i ugovorenoj cijeni.

Općina Belica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Belica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Belica je 27,76 km², a obuhvaća dva naselja s 3 176 stanovnika. Na koncu 2012. općina Belica je imala pet zaposlenika.

Prema podacima općine Belica, duljina nerazvrstanih cesta u naseljima na području općine Belica ukupno iznosi 10 474 m i sve su asfaltirane. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Belica je 377,30 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 4.448.689,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 15.224,00 kn ili 0,3% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 1.454,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 12.562,00 kn, odnose se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Belica.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Belica nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati spis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Belica je izradila evidenciju nerazvrstanih cesta u naseljima koja sadrži podatke o nazivu, duljini i katastarskom broju čestice na kojoj se nalazi nerazvrstana cesta. Jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području nije ustrojila i nije upisala sve nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Belica (u zemljišne knjige je upisano 1 200 m odnosno 6 692 m²). U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 4.209.377,00 kn, a odnosi se na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Belica. Programom održavanja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 83.500,00 kn, a ostvareni su u iznosu 15.224,00 kn, odnosno 18,2% od plana. Održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u iznosu 24.500,00 kn programom je planirano u okviru rashoda za održavanje javnih površina. Program održavanja komunalne infrastrukture sadrži podatke o planiranom ukupnom iznosu potrebnih sredstava za održavanje nerazvrstanih cesta, odnosno planiranom iznosu sredstava za održavanje po naseljima, s naznakom izvora financiranja. Program ne sadrži vrstu i opseg poslova održavanja odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. ostvareni u ukupnom iznosu 15.224,00 kn, od čega se 12.562,00 kn odnosi na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima, a izvješćem su obuhvaćeni u okviru rashoda za održavanje javnih površina. Financirani su iz sredstava komunalne naknade. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture naveden je opis poslova i utrošena sredstva u ukupnom iznosu po naseljima. Nisu navedeni vrsta i opseg obavljenog posla, iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, kao ni razlog odstupanja od plana, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže realniju pripremu i planiranje vrijednosti radova održavanja nerazvrstanih cesta, planiranje održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, te donijeti godišnji program održavanja nerazvrstanih cesta, koji će pored podataka o planiranom ukupnom iznosu potrebnih sredstava za održavanje nerazvrstanih cesta s naznakom izvora financiranja, sadržavati podatke o vrsti i opsegu poslova održavanja odnosno planirane količine radova i procjenu pojedinih troškova po nerazvrstanim cestama. Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te razlog odstupanja od plana.

Općinsko vijeće je donijelo odluku o komunalnim poslovima na području općine koji se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora kojom je utvrđeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta dodjeljuju nakon provedenih postupaka prikupljanja ponuda odnosno javnog natječaja. Međutim, navedenom odlukom nisu utvrđeni uvjeti kada se pristupa provođenju postupka prikupljanja ponuda, a kada javnog natječaja kao ni kriterij za prihvaćanje najpovoljnije ponude. Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u iznosu 12.562,00 kn i na druge poslove održavanja u iznosu 2.662,00 kn. Obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima povjereno je izravnim ugovaranjem jednoj pravnoj osobi. Ugovori o obavljanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta u zimskom periodu zaključeni su u prosincu 2011. i prosincu 2012. Ugovorima su utvrđeni poslovi, odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, opseg poslova, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način određivanja cijene za obavljanje poslova (prema jediničnim cijenama, odnosno satu rada) i način i rok plaćanja, dok obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova i jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora nije ugovoreno. Nadzor nad radovima obavljao je općinski načelnik, komunalni redar i članovi odbora za odbora za poljoprivredu.

Državni ured za reviziju predlaže odlukom o komunalnim djelatnostima, koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora utvrditi uvjete pod kojima će se pristupiti postupku prikupljanja ponuda i javnog natječaja, kriterije za prihvaćanje najpovoljnije ponude te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Dekanovec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Dekanovec kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Dekanovec je 6,02 km², a obuhvaća jedno naselje s 774 stanovnika. Na koncu 2012. općina Dekanovec je imala jednog zaposlenika.

Prema podacima općine Dekanovec, duljina nerazvrstanih cesta u naselju na području Općine Dekanovec ukupno iznosi 22 757 m, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 6 842 m, a na makadamske ceste 15 915 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Dekanovec je 3 780,23 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 5.983.262,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 15.744,00 kn ili 0,3% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 692,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 8.775,00 kn, odnose se na rashode za košnju trave uz nerazvrstane ceste.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Dekanovec.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Dekanovec nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Dekanovec je izradila evidenciju nerazvrstanih cesta u naselju koja sadrži podatke o ukupnoj duljini (asfaltiranih i neasfaltiranih) nerazvrstanih cesta. Jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području nije ustrojila i nije upisala sve nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Dekanovec (u zemljišne knjige je upisano 3 662 m²). U poslovnim knjigama je evidentirala vrijednost cesta u iznosu 8.299.033,00 kn, a odnosi se na ulaganja u ceste tijekom godina.

U poslovnim knjigama nije evidentirala vrijednost nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Dekanovec. Programom su planirani ukupan iznos potrebnih sredstava za održavanje nerazvrstanih cesta s naznakom izvora financiranja, te vrste i opis poslova održavanja odnosno djelatnosti (krpanje rupa, asfaltiranje ulica, zimska služba). Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. ostvareni u ukupnom iznosu 6.969,00 kn, a koje ne obuhvaća rashode u iznosu 8.775,00 kn za košnju trave uz nerazvrstane ceste. Financirani su iz sredstava komunalne naknade. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta i opis poslova, te utrošena sredstva u ukupnom iznosu. Nisu navedeni opseg obavljenog posla, iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, kao ni razlog odstupanja od plana, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te izvore financiranja.

Općinsko vijeće je donijelo odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora kojom je utvrđeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta dodjeljuju nakon provedenih postupaka prikupljanja ponuda odnosno javnog natječaja. Međutim, navedenom odlukom nisu utvrđeni uvjeti kada se pristupa provođenju postupka prikupljanja ponuda, a kada javnog natječaja, niti kriterij za prihvaćanje najpovoljnije ponude. Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na košnju trave uz nerazvrstane ceste u iznosu 8.775,00 kn, uređivanje poljskih putova 5.063,00 kn i uređenje ceste prema rijeci Muri u iznosu 1.906,00 kn. Radovi i usluge su nabavljani na temelju narudžbenica, bez provedenih postupaka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, odluka općinskog vijeća i zaključenih ugovora, što nije u skladu s odredbama donesene odluke o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora. Dio radova na održavanju nerazvrstanih cesta su obavili komunalni radnici zaposleni na javnim radovima. Nadzor nad radovima je obavljao općinski načelnik na temelju potrebe na terenu te jedinstveni upravni odjel.

Državni ured za reviziju predlaže odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora utvrditi uvjete pod kojima će se pristupiti postupku prikupljanja ponuda i javnog natječaja, te utvrditi kriterij za prihvaćanje najpovoljnije ponude. Predlaže obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Domašinec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Domašinec kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Domašinec je 35,33 km², a obuhvaća dva naselja s 2 251 stanovnikom. Na koncu 2012. općina Domašinec je imala tri zaposlenika.

Prema podacima općine Domašinec, duljina nerazvrstanih cesta u naselju na području općine Domašinec ukupno iznosi 100 000 m, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 10 000 km, a na makadamske ceste 90 000 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Domašinec je 2 830,45 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 2.771.784,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 52.700,00 kn ili 1,9% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 527,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 46.700,00 kn, odnose se na poslove redovnog održavanja nerazvrstanih cesta (izrada slivnika, nabava, doprema i ugradnja cijevi, asfaltiranje prekopa, čišćenje raslinja uz nerazvrstane ceste i drugo).

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Domašinec.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Domašinec nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Domašinec nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području (izradila je popis nerazvrstanih cesta unutar naselja) i nije upisala sve nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Domašinec (u zemljišne knjige je upisano ukupno 882 276 m² nerazvrstanih cesta). U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 7.144.671,00 kn, a odnosi se na ulaganja u ceste tijekom godina.

Međutim, općina Domašinec nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Domašinec. Program sadrži podatke o vrstama poslova održavanja (navoz šljunka, čišćenje bankina, odvoz viška zemlje, uklanjanje raslinja uz nerazvrstane ceste, čišćenje kanala uz ceste, održavanje vertikalne signalizacije), planiranom ukupnom iznosu potrebnih sredstava za održavanje nerazvrstanih cesta, odnosno planiranom iznosu sredstava za održavanje po naseljima, s naznakom izvora financiranja. Program ne sadrži opseg poslova održavanja odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima programom nije planirano. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. ostvareni u ukupnom iznosu 46.700,00 kn. Izvješćem nisu obuhvaćeni rashodi za zimsku službu u iznosu 6.000,00 kn. Financirani su iz sredstava komunalne naknade i drugih prihoda proračuna. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta poslova i utrošena sredstva u ukupnom iznosu po naseljima. Nisu navedeni opis i opseg obavljenog posla, iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, kao ni izvori financiranja, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. Predlaže programom održavanja obuhvatiti i rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima. Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te izvore financiranja.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora općina Domašinec nije donijela. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora.

Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na poslove redovnog održavanja nerazvrstanih cesta (izrada slivnika, nabava, doprema i ugradnja cijevi, asfaltiranje prekopa, čišćenje raslinja uz nerazvrstane ceste i drugo) u iznosu 46.700,00 kn i na održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u iznosu 6.000,00 kn. Obavljanje poslova zimskog održavanja nerazvrstanih cesta izvoditelju je povjereno izravno, bez provođenja postupka prikupljanja ponuda. Odluku o zaključivanju ugovora donio je općinski načelnik, a ugovor o obavljanju poslova održavanja je zaključen u studenome 2009. Ugovorom su utvrđeni poslovi, odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, opseg poslova, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način određivanja cijene za obavljanje poslova, obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova i način i rok plaćanja, dok jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora nije ugovoreno. Nadzor nad radovima je obavljalo povjerenstvo za održavanje nerazvrstanih cesta, komunalni redar i općinski načelnik.

Materijal, usluge i radovi (izrada slivnika, nabava, doprema i ugradnja cijevi, asfaltiranje prekopa, čišćenje raslinja uz nerazvrstane ceste i drugo) u ukupnom iznosu 46.700,00 kn nabavljani su na temelju narudžbenica, bez provedenih postupaka nabave, odluka općinskog vijeća i zaključenih ugovora. Ustupanje obavljanja komunalne djelatnosti na navedeni način nije u skladu s odredbama članka 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo, javna ustanova ili vlastiti pogon koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji odnosno ugovora o povjeravanju komunalnih poslova.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom.

Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Donja Dubrava

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Donja Dubrava kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Donja Dubrava je 19,16 km², a obuhvaća jedno naselje s 1 920 stanovnika. Na koncu 2012. općina Donja Dubrava je imala jednog zaposlenika.

Prema podacima općine Donja Dubrava, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Donja Dubrava ukupno iznosi 48 000 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Donja Dubrava je 2 505,21 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 2.454.902,00 kn. Tijekom 2012. nije bilo rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Donja Dubrava.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Donja Dubrava nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Donja Dubrava nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području i nije upisala sve nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Donja Dubrava. U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 660.907,00 kn koja se odnosi na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Donja Dubrava. Program održavanja nerazvrstanih cesta sadrži podatke o planiranom ukupnom iznosu potrebnih sredstava za održavanje nerazvrstanih cesta s naznakom izvora financiranja, te vrstu i opis radova. Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture nije podneseno općinskom vijeću u propisanom roku do konca ožujka 2013. za prethodnu godinu. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, te da je izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno do kraja ožujka svake godine predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave podnijeti izvješće o izvršenju spomenutoga programa za prethodnu kalendarsku godinu.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. Također, predlaže podnijeti izvješće o izvršenju godišnjeg programa održavanja komunalne infrastrukture općinskom vijeću u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora općina Donja Dubrava nije donijela. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Donji Kraljevec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj je općina Donji Kraljevec kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Donji Kraljevec je 36,35 km², a obuhvaća šest naselja s 4 659 stanovnika. Na koncu 2012. općina Donji Kraljevec je imala jedanaest zaposlenika, od čega tri na određeno vrijeme u Programu javnih radova.

Prema podacima općine Donji Kraljevec, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Donji Kraljevec ukupno iznosi 120 000 m, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 14 000 m, a na makadamske ceste 106 000 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Donji Kraljevec je 3 301,23 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 5.569.947,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 39.294,00 kn ili 0,7% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 327,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 18.719,00 kn, odnose se na redovno održavanje nerazvrstanih cesta i poljskih putova (nabava, doprema i zastiranje zemlje i šljunka, dovoz cijevi i drugo).

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Donji Kraljevec.

Nalaz i preporuke

Općina Donji Kraljevec je u studenome 2011. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uredila upravljanje, održavanje i izgradnju nerazvrstanih cesta, odnosno uredila što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige. Jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području nije ustrojila i nije upisala sve nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Donji Kraljevec. U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 9.719.409,00 kn koja se odnosi na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine. Programom su planirani ukupan iznos potrebnih sredstava za održavanje nerazvrstanih cesta s naznakom izvora financiranja, te vrste i opis poslova održavanja odnosno djelatnosti (krpanje udarnih rupa, sanacija nerazvrstanih cesta, prekopi, zimsko održavanje nerazvrstanih cesta) po naseljima. Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Održavanje prometne signalizacije programom je planirano u okviru rashoda za održavanje javnih površina. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. ostvareni u ukupnom iznosu 39.295,00 kn. Financirani su iz sredstava komunalne naknade i drugih prihoda proračuna. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta i opis poslova, te utrošena sredstva u ukupnom iznosu po naseljima. Nisu navedeni opseg obavljenog posla, iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla i izvori financiranja, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. Predlaže planiranje održavanja prometne signalizacije u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, te radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te izvore financiranja.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora općina Donji Kraljevec nije donijela.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora. Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na redovno održavanje nerazvrstanih cesta i poljskih putova (nabava, doprema i zastiranje zemlje i šljunka, dovoz cijevi i drugo) u iznosu 18.719,00 kn, na održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u iznosu 14.186,00 kn i druge poslove održavanja u iznosu 6.389,00 kn. Obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta povjereno je najpovoljnijim ponuditeljima nakon provedenih postupaka prikupljanja ponuda. Odluke o izboru najpovoljnijih ponuditelja donio je općinski načelnik, odnosno zamjenik općinskog načelnika. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj, nakon provedenog prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora, donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Ugovori o obavljanju komunalnih djelatnosti zaključeni su u studenome 2011. i veljači 2012. Ugovorima su utvrđeni poslovi, odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, način određivanja cijene za obavljanje poslova (prema kilometru čišćenja stroja, odnosno jediničnim cijenama iz ponude), opseg poslova i način i rok plaćanja. Vrijeme na koje se zaključuje ugovor (za obavljanje zemljanih radova), obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova i jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora nisu ugovoreni. Nadzor nad radovima obavljali su načelnik i zamjenik načelnika općine Donji Kraljevec.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Donji Vidovec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Donji Vidovec kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Donji Vidovec je 13,64 km², a obuhvaća jedno naselje s 1 399 stanovnika. Na koncu 2012. općina Donji Vidovec je imala četiri zaposlenika.

Prema podacima općine Donji Vidovec, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Donji Vidovec ukupno iznosi 46 000 m, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 9 000 m, a na makadamske ceste 37 000 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Donji Vidovec je 3 372,43 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 2.200.623,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 95.300,00 kn ili 4,3% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 2.072,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 87.850,00 kn, odnose se na rashode za redovno održavanje nerazvrstanih cesta (sanacija kolničkog zastora asfaltiranjem, rezanje asfalta, popunjavanje šljunčanjem i drugo).

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Donji Vidovec.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Donji Vidovec nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Donji Vidovec nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području i nije upisala sve nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Donji Vidovec (u zemljišne knjige je upisano 5 399 m²). U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 984.376,00 kn koja se odnosi na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Donji Vidovec. Program održavanja nerazvrstanih cesta sadrži podatke o planiranom ukupnom iznosu potrebnih sredstava za održavanje nerazvrstanih cesta s naznakom izvora financiranja i vrsti radova. Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Rashodi za održavanje (popravak) asfaltnog zastora po ulicama u naselju programom su planirani u okviru rashoda za održavanja javnih površina, a održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima je planirano u okviru rashoda za održavanje čistoće. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su rashodi za održavanje (popravak) asfaltnog zastora po ulicama u naselju, koji su programom planirani u okviru rashoda za održavanja javnih površina, ostvareni u iznosu 87.750,00 kn, a rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima, koji su programom planirani u okviru rashoda za održavanje čistoće, ostvareni u iznosu 7.450,00 kn. Financirani su iz sredstava komunalne naknade i drugih proračunskih prihoda. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta poslova i utrošena sredstva u ukupnom iznosu. Nisu navedeni opis i opseg obavljenog posla, iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. Predlaže planiranje održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima i održavanje (popravak) asfaltnog zastora po ulicama u naselju u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta. Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, te iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora općina Donji Vidovec nije donijela. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora. Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za redovno održavanje nerazvrstanih cesta (sanacija kolničkog zastora asfaltiranjem, rezanje asfalta, popunjavanje šljunčanjem i drugo) u iznosu 87.850,00 kn i održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima i prometne infrastrukture u ukupnom iznosu 7.450,00 kn. Materijal, radovi i usluge su nabavljani na temelju narudžbenica, bez provedenih postupaka nabave, odluka općinskog vijeća i zaključenih ugovora. Ustupanje obavljanja komunalne djelatnosti na navedeni način nije u skladu s odredbama članka 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo, javna ustanova ili vlastiti pogon koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji odnosno ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Nadzor nad radovima obavljao je vršitelj dužnosti pročelnika jedinstvenog upravnog odjela i komunalni redar ovjerom računa izvedenih radova.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Goričan

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Goričan kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Goričan je 21,57 km², a obuhvaća jedno naselje s 2 823 stanovnika. Na koncu 2012. općina Goričan je imala četiri zaposlenika.

Prema podacima općine Goričan, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Goričan ukupno iznosi 63 000 m, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 13 275 m, a na makadamske ceste 49 725 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Goričan je 2 920,72 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 3.559.816,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 43.486,00 kn ili 1,2% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 690,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 21.899,00 kn, odnose se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Goričan.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Goričan nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Goričan nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području i nije upisala nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Goričan. U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 2.467.528,00 kn, a odnosi se na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Goričan. Programom su planirane vrste poslova održavanja (održavanje poljskih putova, zimska služba i saniranje prometnica) s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, te iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nisu utvrđeni opis i opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Općinsko vijeće je u travnju 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. izvršeni u ukupnom iznosu 43.486,00 kn. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Radovi na održavanju financirani su iz sredstava komunalne naknade. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta poslova održavanja i iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla. Nisu navedeni opis i opseg obavljenog posla, izvori financiranja, kao ni iznosi rashoda za održavanje planirani programom održavanja, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis i opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. Predlaže radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, rashode planirane programom održavanja, te izvore financiranja.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora općina Goričan nije donijela. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora.

Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u iznosu 21.899,00 kn i sanaciju prolaza ispod nadvožnjaka, nabavu, dopremu i ugradnju asfalta, planiranje zemljanog terena, odvoz materijala i prometnu signalizaciju u ukupnom iznosu 21.587,00 kn. Obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima je povjereno nakon provedenog prikupljanja ponuda. Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuditelja je donio načelnik općine Goričan. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojem nakon provedenog postupka prikupljanja ponuda, odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Ugovor o obavljanju komunalnih djelatnosti zaključen je u prosincu 2011. Ugovorom su utvrđeni poslovi, odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, opseg poslova, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način određivanja cijene za obavljanje poslova (prema jediničnim cijenama iz ponude), obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova i način i rok plaćanja, dok jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora nije ugovoreno. Nadzor nad radovima obavljao je komunalni redar općine Goričan.

Materijal, usluge i radovi (sanacija prolaza ispod nadvožnjaka, nabava, doprema i ugradnja asfalta, planiranje zemljanog terena, odvoz materijala, prometna signalizacija) u ukupnom iznosu 21.587,00 kn nabavljeni su na temelju narudžbenica, bez provedenih postupaka nabave, odluka općinskog vijeća i zaključenih ugovora. Ustupanje obavljanja komunalne djelatnosti na navedeni način nije u skladu s odredbama članka 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo, javna ustanova ili vlastiti pogon koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji odnosno ugovora o povjeravanju komunalnih poslova.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom.

Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Gornji Mihaljevec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Gornji Mihaljevec kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Gornji Mihaljevec je 24,24 km², a obuhvaća 12 naselja s 1 917 stanovnika. Na koncu 2012. općina Gornji Mihaljevec je imala četiri zaposlenika.

Prema podacima općine Gornji Mihaljevec, dužina nerazvrstanih cesta na području općine Gornji Mihaljevec ukupno iznosi 47 540 m, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 45 040 m, a na makadamske ceste 2 500 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Gornji Mihaljevec je 1 961,22 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 1.731.001,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 84.639,00 kn ili 4,9% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 1.780,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 62.585,00 kn, odnose se na rashode za redovno održavanje nerazvrstanih cesta (šljunčanje nerazvrstanih cesta, iskop jaraka, uređenje bankina i drugo).

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Gornji Mihaljevec.

Nalaz i preporuke

Općina Gornji Mihaljevec je u ožujku 2009. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uredila upravljanje, održavanje i izgradnju nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Gornji Mihaljevec je ustrojila jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području koja sadrži podatke o nazivu, duljini i širini pojedine nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Nema podatke o duljini nerazvrstanih cesta upisanih u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Gornji Mihaljevec. U poslovnim knjigama je evidentirala vrijednost cesta u iznosu 9.556.947,00 kn, a odnosi se na ulaganja u ceste tijekom godina.

Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. U slučaju da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Gornji Mihaljevec. Programom održavanja je održavanje nerazvrstanih cesta planirano zajedno s održavanjem odvodnje atmosferskih voda, čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina i održavanjem javnih površina. Navedeni poslovi održavanja planirani su u ukupnom iznosu. Program održavanja nerazvrstanih cesta sadrži podatke o vrsti radova (sanacija cesta krpanjem udarnih rupa i prekopa i zimska služba) s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture, prema kojem su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta iskazani s rashodima za odvodnju atmosferskih voda, čistoću u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina i održavanje javnih površina u ukupnom iznosu 146.223,00 kn. Održavanje nerazvrstanih cesta financirano je iz sredstava komunalne naknade. Iz izvješća nije vidljivo u kojem iznosu su ostvareni rashodi za radove na održavanju nerazvrstanih cesta, nije naveden opseg obavljenog posla, te iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste, te programom rashode za održavanje planirati po djelatnostima održavanja.

Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te izvore financiranja.

Općinsko vijeće je donijelo odluku o načinu obavljanja komunalnih djelatnosti kojom je utvrđeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (tekuće održavanje asfaltiranih nerazvrstanih cesta, zimska služba) dodjeljuju nakon provedenih postupaka prikupljanja ponuda odnosno javnog natječaja. Međutim, navedenom odlukom nisu utvrđeni uvjeti kada se pristupa provođenju postupka prikupljanja ponuda, a kada javnog natječaja. Kriterij za prihvaćanje najpovoljnije ponude je potpuna i prihvatljiva ponuda s najnižom cijenom. Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za redovno održavanje nerazvrstanih cesta (šljunčanje nerazvrstanih cesta, iskop jaraka, uređenje bankina i drugo) u iznosu 62.585,00 kn, održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima 15.929,00 kn i malčiranje bankina u iznosu 6.125,00 kn. Radovi na održavanju nerazvrstanih cesta (šljunčanje nerazvrstanih cesta, iskop jaraka, uređenje bankina i drugo) izvoditeljima su povjereni izravno, bez provedenih postupaka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja (odluka o objavi prikupljanja ponuda ili javnog natječaja) i odluka općinskog vijeća o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora. Održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima izvoditelju je ustupljeno nakon provedenog javnog natječaja, a odluku o povjeravanju spomenutih poslova je donijelo općinsko vijeće. Ugovori o obavljanju poslova održavanja su zaključeni u prosincu 2010. i veljači 2012. Ugovorima su utvrđeni poslovi, odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način određivanja cijene za obavljanje poslova (prema jediničnim cijenama), obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova i način i rok plaćanja, dok opseg poslova, vrijeme na koje se zaključuje ugovor (kod jednog izvoditelja) i jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora nisu ugovoreni. Nadzor nad radovima obavljali su odbor za komunalne djelatnosti, prostorno planiranje i zaštitu okoliša i potrošača i komunalni redar općine Gornji Mihaljevec.

Državni ured za reviziju predlaže odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora utvrditi uvjete pod kojima će se pristupiti postupku prikupljanja ponuda i javnog natječaja, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Kotoriba

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Kotoriba kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Kotoriba je 26,58 km², a obuhvaća jedno naselje s 3 224 stanovnika. Na koncu 2012. općina Kotoriba je imala pet zaposlenika.

Prema podacima općine Kotoriba, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Kotoriba ukupno iznosi 185 000 m (zajedno s poljskim putovima). Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Kotoriba je 6 960,12 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 4.204.063,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 22.504,00 kn ili 0,5% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 122,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 14.068,00 kn, odnose se na rashode za redovno održavanje nerazvrstanih cesta (uklanjanje asfaltnog sloja).

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Kotoriba.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Kotoriba nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati spis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Kotoriba nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području i nije upisala sve nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Kotoriba. U poslovnim knjigama je evidentirala vrijednost cesta u iznosu 11.627.879,00 kn, a odnosi se na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Kotoriba. Programom su planirane vrste poslova održavanja (tekuće održavanje ulica, šljunčanje poljskih putova, čišćenje snijega i održavanje prometne signalizacije) s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, te iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen opis i opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. izvršeni u iznosu 22.504,00 kn. Financirani su iz sredstava komunalne naknade. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta poslova održavanja i iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla. Nisu navedeni opis i opseg obavljenog posla, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis i opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste.

Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te izvore financiranja.

Općinsko vijeće je donijelo odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora kojom je utvrđeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta dodjeljuju nakon provedenih postupaka prikupljanja ponuda odnosno javnog natječaja. Međutim, navedenom odlukom nisu utvrđeni uvjeti kada se pristupa provođenju postupka prikupljanja ponuda, a kada javnog natječaja. Kriterij za prihvaćanje najpovoljnije ponude je potpuna i prihvatljiva ponuda s najnižom cijenom. Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za redovno održavanje nerazvrstanih cesta (uklanjanje asfaltnog sloja) u iznosu 14.068,00 kn, održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima 7.211,00 kn i održavanje prometne signalizacije u iznosu 1.225,00 kn. Materijal, radovi i usluge su nabavljani na temelju narudžbenica, bez provedenih postupaka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, odluka općinskog vijeća i zaključenih ugovora, što nije u skladu s odredbama donesene odluke o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora. Nadzor nad radovima obavljao je komunalni radnik jedinstvenog upravnog odjela.

Državni ured za reviziju predlaže odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora utvrditi uvjete pod kojima će se pristupiti postupku prikupljanja ponuda i javnog natječaja, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Mala Subotica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Mala Subotica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Mala Subotica je 34,37 km², a obuhvaća sedam naselja s 5 452 stanovnika. Na koncu 2012. općina Mala Subotica je imala četiri zaposlenika.

Prema podacima općine Mala Subotica, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Mala Subotica ukupno iznosi 110 280 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Mala Subotica je 3 208,61 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 5.802.305,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 25.402,00 kn ili 0,4% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 230,00 kn/km nerazvrstane ceste i u cijelosti se odnose na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Mala Subotica.

Nalaz i preporuke

Općina Mala Subotica je u svibnju 2012. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uredila upravljanje, održavanje i izgradnju nerazvrstanih cesta, odnosno uredila što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige. Odlukom o utvrđivanju nerazvrstanih cesta na području općine Mala Subotica utvrdila je nerazvrstane ceste na svom području (utvrđen je broj katastarske čestice na kojoj se pojedina cesta nalazi, te vrsta i površina pojedine ceste) i izradila evidenciju o duljinama nerazvrstanih cesta po katastarskim općinama koja ukupno iznosi 110 280 m. Jedinствену bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području nije ustrojila i nema podatke o duljini nerazvrstanih cesta upisanih u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Mala Subotica. U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 15.033.082,00 kn, a odnosi se na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. U slučaju da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012., međutim programom održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Mala Subotica nije planirano. Održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima planirano je u okviru rashoda za održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina. Programom su planirane vrste poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, te iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. izvršeni u ukupnom iznosu 25.402,00 kn (odnose se na održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima), a izvješćem su iskazani u okviru rashoda za održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina. Financirani su iz sredstava komunalne naknade. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta poslova održavanja nerazvrstanih cesta (utrošena sredstva) u ukupnom iznosu i izvori financiranja. Nisu navedeni opis i opseg obavljenog posla, kao ni iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže planiranje održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, te godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste.

Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te izvore financiranja.

Općinsko vijeće je donijelo odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora kojom je utvrđeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta dodjeljuju nakon provedenih postupaka prikupljanja ponuda odnosno javnog natječaja. Međutim, navedenom odlukom nisu utvrđeni uvjeti kada se pristupa provođenju postupka prikupljanja ponuda, a kada javnog natječaja. Kriterij za prihvaćanje najpovoljnije ponude je ponuda s najvećim brojem bodova utvrđenim prema kriterijima i uvjetima koje određuje povjerenstvo prije raspisivanja javnog natječaja. Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u iznosu 25.402,00 kn. Spomenuti poslovi održavanja su povjereni izvoditelju nakon provedenog prikupljanja ponuda u studenome 2011. u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11). Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuditelja donio je općinski načelnik, što nije u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora i odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima nakon provedenog postupka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora. Ugovor o obavljanju komunalnih djelatnosti zaključen je u prosincu 2011., a ugovorom su utvrđeni poslovi, odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, opseg poslova, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način određivanja cijene za obavljanje poslova (prema efektivnom radnom satu stroja), obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova, način i rok plaćanja, dok jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora nije ugovoreno. Nadzor nad radovima su obavljali općinski načelnik i pročelnik jedinstvenog upravnog odjela.

Državni ured za reviziju predlaže odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora utvrditi uvjete pod kojima će se pristupiti postupku prikupljanja ponuda i javnog natječaja, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Nedelišće

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Nedelišće kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Nedelišće je 58,32 km², a obuhvaća jedanaest naselja s 11 975 stanovnika. Na koncu 2012. općina Nedelišće je imala 25 zaposlenika.

Prema podacima općine Nedelišće, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Nedelišće ukupno iznosi 184 776 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Nedelišće je 3 168,31 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 20.250.196,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 95.521,00 kn ili 0,5% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 517,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 68.553,00 kn, odnose se na održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja upravni odjel za komunalne djelatnosti i gospodarstvo općine Nedelišće.

Nalaz i preporuke

Općina Nedelišće je u srpnju 2012. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama na području općine, kojom je uredila upravljanje, održavanje i izgradnju nerazvrstanih cesta, odnosno uredila što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige. Ustrojila je jedinstvenu bazu podataka (registar nerazvrstanih cesta) o svim nerazvrstanim cestama na svom području koja sadrži podatke o oznaci, kategoriji, nazivu i duljini pojedine nerazvrstane ceste, te broju katastarske čestice i katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. Ne sadrži podatak o površini pojedine nerazvrstane ceste. Općina Nedelišće nije upisala sve nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Nedelišće (u zemljišne knjige je upisano 128 030 m). U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 16.664.997,00 kn, a odnosi se na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, u bazi podataka o nerazvrstanim cestama osigurati i podatke o površini pojedine nerazvrstane ceste. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Nedelišće. Programom su planirane vrste i opis poslova održavanja (održavanje kolnika, krpanje udarnih rupa, utvrđivanje, održavanje i porezivanje bankina, održavanje poljskih putova, zimska služba i održavanje horizontalne i vertikalne prometne signalizacije) s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i naseljima, te iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture u kojem je navedena vrsta i opis poslova održavanja, iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla po naseljima i izvori financiranja. Nije naveden opseg obavljenog posla, kao ni iznosi rashoda za održavanje planirani programom održavanja, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, rashode planirane programom održavanja, te izvore financiranja.

Općinsko vijeće je donijelo odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora kojom je utvrđeno da se komunalna djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta (koja je predviđena u okviru održavanja javnih površina) može povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora. Navedenom odlukom su utvrđeni uvjeti i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Postupak prikupljanja ponuda provodi se kada vrijednost poslova održavanja nerazvrstanih cesta ne prelazi iznos od 20.000,00 kn godišnje (za svako naselje općine Nedelišće posebno), a javni natječaj provodi se kada vrijednost poslova prelazi iznos od 20.000,00 kn godišnje.

Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u iznosu 68.553,00 kn i krpanje udarnih rupa, uređenje kanalica na parkiralištu, proširenje cestovne krivine i održavanje prometne signalizacije u ukupnom iznosu 26.968,00 kn. Obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima povjereno je nakon provedenog ograničenog prikupljanja ponuda u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11). Odluku o odabiru najpovoljnijih ponuditelja po pojedinim naseljima (ili skupinama naselja) donio je općinski načelnik, što nije u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora i odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima nakon provedenog postupka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora. Ugovori o obavljanju komunalnih djelatnosti zaključeni su u studenome 2011. Ugovorima su utvrđeni poslovi odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, opseg poslova, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način određivanja cijene za obavljanje poslova (prema jediničnim cijenama po satu rada, odnosno po kilometru posipavanja soli), obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova i način i rok plaćanja, dok jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora nije ugovoreno. Nadzor nad radovima obavljali su zaposlenici upravnog odjela za komunalne djelatnosti i gospodarstvo.

Dio materijala, usluga i radova (krpanje udarnih rupa, uređenje kanalica na parkiralištu, proširenje cestovne krivine i održavanje prometne signalizacije) u ukupnom iznosu 26.968,00 kn nabavljani su na temelju narudžbenica, bez provedenih postupaka nabave, odluka općinskog vijeća i zaključenih ugovora. Ustupanje obavljanja komunalne djelatnosti na navedeni način nije u skladu s odredbama odluke o komunalnim djelatnostima koje se ustupaju putem pisanog ugovora i članka 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo, javna ustanova ili vlastiti pogon koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji odnosno ugovora o povjeravanju komunalnih poslova.

Državni ured za reviziju predlaže obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Orehovica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Orehovica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Orehovica je 28,34 km², a obuhvaća tri naselja s 2 685 stanovnika. Na koncu 2012. općina Orehovica je imala 12 zaposlenika, od čega osam na određeno vrijeme u Programu javnih radova.

Prema podacima općine Orehovica, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Orehovica ukupno iznosi 14 454 m i sve su asfaltirane. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Orehovica je 510,02 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 3.689.974,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 37.222,00 kn ili 1,0% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 2.575,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 27.942,00 kn, odnose se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Orehovica.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Orehovica nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Orehovica je izradila evidenciju nerazvrstanih cesta unutar naselja koja sadrži podatke o nazivu, duljini i širini nerazvrstane ceste. Jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području nije ustrojila i nije upisala sve nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Orehovica (u zemljišnim knjigama je upisano 1 930 m). U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 6.723.988,00 kn, a odnosi se na ulaganja u ceste tijekom godina.

Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Orehovica. Program održavanja nerazvrstanih cesta sadrži podatke o planiranom ukupnom iznosu potrebnih sredstava za održavanje nerazvrstanih cesta s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđena vrsta, opis i opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima planirano je u okviru rashoda za održavanje javnih površina, čišćenje snijega, deponije smeća i javne rasvjete. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture, prema kojem su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni u iznosu 9.280,00 kn, a rashodi za zimsku službu u iznosu 27.942,00 kn. Financirani su iz sredstava komunalne naknade. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena su utrošena sredstva u ukupnom iznosu, a nisu navedeni vrsta, opis i opseg obavljenog posla, te izvori financiranja, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi vrstu, opis i opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. Predlaže planiranje održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta. Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te izvore financiranja.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora općina Orehovica nije donijela. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora.

Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u iznosu 27.942,00 kn i na rashode za skidanje i odvoz šljunka, rezanje, planiranje i nabijanje asfalta, nabavu betonskih cijevi i batude u ukupnom iznosu 9.280,00 kn. Obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima povjereno je izvoditelju nakon provedenog prikupljanja ponuda (pozivnog natječaja). Zaključak o prihvaćanju odabira najpovoljnijeg ponuđača i sklapanju ugovora donijelo je općinsko vijeće, a ugovor o obavljanju komunalnih djelatnosti zaključen je u siječnju 2011. Ugovorom su utvrđeni poslovi, odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, opseg poslova, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način određivanja cijene za obavljanje poslova (prema jediničnim cijenama), obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova, način i rok plaćanja, dok jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora nije ugovoreno. Nadzor nad radovima obavljao je načelnik općine Orehovica.

Dio materijala, usluga i radova (skidanje i odvoz šljunka, rezanje, planiranje i nabijanje asfalta, betonske cijevi, batuda i drugo) u ukupnom iznosu 9.280,00 kn nabavljen je na temelju narudžbenica, bez provedenih postupaka nabave, odluka općinskog vijeća i zaključenih ugovora. Ustupanje obavljanja komunalne djelatnosti na navedeni način nije u skladu s odredbama članka 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo, javna ustanova ili vlastiti pogon koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji odnosno ugovora o povjeravanju komunalnih poslova.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom.

Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Podturen

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Podturen kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Podturen je 31,42 km², a obuhvaća šest naselja s 3 873 stanovnika. Na koncu 2012. općina Podturen je imala četiri zaposlenika.

Prema podacima općine Podturen, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Podturen ukupno iznosi 37 000 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Podturen je 1 177,59 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 4.060.118,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 151.305,00 kn ili 3,7% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 4.089,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 104.834,00 kn, odnose se na rashode za tekuće i investicijsko održavanje cesta (gorivo i mazivo za strojeve za održavanje, potrošni materijal, usluge popravaka i drugo).

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Podturen.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Podturen nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Podturen nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području i nije upisala nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Podturen. U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 11.014.735,00 kn koja se odnosi na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. U slučaju da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta (tekuće i investicijsko održavanje) na području općine Podturen. Programom su planirane vrste i opis poslova održavanja odnosno djelatnosti (krpanje udarnih rupa, asfaltiranje, autobusnih stajališta, parkirališta) u ukupnom iznosu, te iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima i prometne signalizacije, programom su planirane kao zasebne djelatnosti. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta (tekuće i investicijsko održavanje) ostvareni u iznosu 151.305,00 kn (od čega su rashodi za zimsku službu, održavanje kanala oborinske odvodnje i prometne signalizacije, koji su planirani kao zasebne djelatnosti, ostvareni u iznosu 46.471,00 kn). Financirani su iz sredstava komunalne naknade. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta i opis poslova i utrošena sredstva u ukupnom iznosu. Nisu navedeni opseg obavljenog posla i iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. Predlaže planiranje održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima i održavanje prometne signalizacije u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta. Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, te iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla.

Općinsko vijeće je donijelo odluku o komunalnim poslovima na području općine koji se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora kojom je utvrđeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta dodjeljuju nakon provedenih postupaka prikupljanja ponuda odnosno javnog natječaja. Međutim, navedenom odlukom nisu utvrđeni uvjeti kada se pristupa provođenju postupka prikupljanja ponuda, a kada javnog natječaja. Kriterij za prihvaćanje najpovoljnije ponude je ponuda s najvećim brojem bodova utvrđenim prema kriterijima i uvjetima koje određuje povjerenstvo prije raspisivanja javnog natječaja. Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za tekuće i investicijsko održavanje cesta (gorivo i mazivo za strojeve za održavanje, potrošni materijal, usluge popravaka i drugo) u iznosu 104.834,00 kn, održavanje kanala oborinske odvodnje (sanacija kanala betonskim cijevima, korugirane cijevi, poklopci i drugo) 35.052,00 kn, održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima 10.069,00 kn i održavanje vertikalne prometne signalizacije u iznosu 1.350,00 kn, a nabavljani su na temelju narudžbenica, bez provedenih postupaka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, odluka općinskog vijeća i zaključenih ugovora. Ustupanje obavljanja komunalne djelatnosti na navedeni način nije u skladu s odredbama članka 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojim je propisano da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo, javna ustanova ili vlastiti pogon koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji odnosno ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Nadzor nad radovima su obavljali općinski načelnik, zamjenik općinskog načelnika i komunalni redar.

Državni ured za reviziju predlaže odlukom o komunalnim djelatnostima, koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora utvrditi uvjete pod kojima će se pristupiti postupku prikupljanja ponuda i javnog natječaja, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Pribislavec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Pribislavec kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Pribislavec je 11,26 km², a obuhvaća jedno naselje s 3 136 stanovnika. Na koncu 2012. općina Pribislavec je imala 12 zaposlenika, od čega sedam na određeno vrijeme u Programu javnih radova.

Prema podacima općine Pribislavec, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Pribislavec ukupno iznosi 14 515 m, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 13 795 m, a na makadamske ceste 720 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Pribislavec je 1 289,08 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 3.066.676,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 3.081,00 kn ili 0,1% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 212,00 kn/km nerazvrstane ceste. Navedeni rashodi u iznosu 3.081,00 kn, odnose se na rashode za nabavu cijevi.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Pribislavec.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Pribislavec nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Pribislavec je izradila evidenciju nerazvrstanih cesta u naselju koja sadrži podatke o nazivu i dužini nerazvrstane ceste. Jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području nije ustrojila i nije upisala nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Pribislavec. U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 1.752.317,00 kn, a odnosi se na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. U slučaju da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općina Pribislavec nije donijela program održavanja komunalne infrastrukture za 2012., a time ni program održavanja nerazvrstanih cesta koji je sastavni dio programa održavanja komunalne infrastrukture. Obveza donošenja programa održavanja komunalne infrastrukture propisana je odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu po kojima predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za svaku kalendarsku godinu u skladu s predvidivim sredstvima i izvorima financiranja donosi program održavanja komunalne infrastrukture za djelatnosti odvodnje atmosferskih voda, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja i krematorija i održavanje javne rasvjete. Programom se obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, te iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je do konca ožujka svake godine predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave podnijeti izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje godišnjeg programom održavanja komunalne infrastrukture koji treba sadržavati opseg održavanja nerazvrstanih cesta, procjenu ukupnih sredstava s naznakom izvora financiranja, oznaku nerazvrstane ceste ili dijelova ceste na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora općina Pribislavec nije donijela.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su ostvareni u iznosu 3.081,00 kn, a odnose se na rashode za nabavu cijevi nabavljenih putem narudžbenice, bez provedenih postupaka nabave, odluke općinskog vijeća i zaključenog ugovora. Ustupanje obavljanja komunalne djelatnosti na ovakav način nije u skladu s odredbama članka 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo, javna ustanova ili vlastiti pogon koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji odnosno ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Nadzor nad radovima održavanja obavljaju zaposlenici jedinstvenog upravnog odjela.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Selnica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Selnica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Selnica je 24,98 km², a obuhvaća deset naselja s 2 991 stanovnikom. Na koncu 2012. općina Selnica je imala četiri zaposlenika.

Prema podacima općine Selnica, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Selnica ukupno iznosi 38 630 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Selnica je 1 546,43 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 2.032.074,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 141.411,00 kn ili 7,0% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 3.661,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 70.438,00 kn, odnose se na rashode za sanaciju dvije asfaltirane nerazvrstane ceste.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Selnica.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Selnica nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati spis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Selnica nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području i nije upisala sve nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Selnica. U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 6.682.360,00 kn koja se odnosi na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Selnica. Program održavanja nerazvrstanih cesta sadrži podatke o planiranom ukupnom iznosu potrebnih sredstava za održavanje nerazvrstanih cesta s naznakom izvora financiranja i vrstu radova (održavanje cesta i bankina, poljskih putova, sanacija asfaltiranih cesta, zimska služba, održavanje prometne signalizacije). Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni u iznosu 141.411,00 kn. Financirani su iz sredstava komunalne naknade. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta poslova održavanja i utrošena sredstva u ukupnom iznosu. Nisu navedeni opseg obavljenog posla i iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Revizijom je utvrđeno, da su u poslovnim knjigama na računu predviđenom računskim planom za poslove izgradnje nerazvrstanih cesta evidentirani rashodi u iznosu 44.188,00 kn, koji se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prema kojima su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke, a odredbama članka 50. navedenog Pravilnika skupina računa 32 – Materijalni rashodi, obuhvaća troškove korištenja usluga i dobara potrebnih za redovno funkcioniranje i obavljanje djelatnosti. Tekuće i investicijsko održavanje podrazumijeva kontinuirane aktivnosti kojima se imovina održava ili vraća u funkcionalno stanje.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te izvore financiranja. Predlaže u poslovnim knjigama evidentirati rashode u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora općina Selnica nije donijela. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora.

Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za sanaciju dvije asfaltirane nerazvrstane ceste u iznosu 70.438,00 kn, usluge održavanja cesta građevinskom mehanizacijom 25.275,00 kn, usluge čišćenja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima 19.336,00 kn i rashode za druge poslove održavanja (šljunčanje i ostalo) u iznosu 26.362,00 kn. Spomenuti radovi na održavanju nerazvrstanih cesta izvoditeljima su povjereni izravno, bez provedenih postupaka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja i odluka općinskog vijeća. Ugovori o obavljanju poslova održavanja su zaključeni u siječnju, travnju i rujnu 2012. Ugovorima su utvrđeni poslovi, odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, opseg poslova, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način određivanja cijene za obavljanje poslova, obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova i način i rok plaćanja, dok jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora nije ugovoreno. Nadzor nad radovima su obavljali općinski načelnik i zamjenik općinskog načelnika.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom.

Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Strahoninec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Strahoninec kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Strahoninec je 8,36 km², a obuhvaća jedno naselje s 2 682 stanovnika. Na koncu 2012. općina Strahoninec je imala tri zaposlenika.

Prema podacima općine Strahoninec, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Strahoninec ukupno iznosi 11 000 m i sve su asfaltirane. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Strahoninec je 1 315,79 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 9.287.568,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 32.815,00 kn ili 0,4% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 2.983,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 18.302,00 kn, odnose se na održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Strahoninec.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Strahoninec nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Strahoninec nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području i nije upisala sve nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Strahoninec (u zemljišne knjige je upisano 7 400 m). U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 922.632,00 kn koja se odnosi na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine. Programom su planirane vrste i opis poslova održavanja odnosno djelatnosti (održavanje cesta i bankina, održavanje poljskih putova, zimska služba, održavanje prometne signalizacije) s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, te iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni u iznosu 32.815,00 kn. Financirani su iz sredstava komunalne naknade. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta i opis poslova i utrošena sredstva u ukupnom iznosu. Nisu navedeni opseg obavljenog posla i iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste.

Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, te iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora općina Strahoninec nije donijela. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora. Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u iznosu 18.302,00 kn, planiranje bankina, navoz zemlje i drugo 10.741,00 kn i održavanje prometne signalizacije u iznosu 3.772,00 kn, a nabavljani su na temelju narudžbenica, bez provedenih postupaka nabave, odluka općinskog vijeća i zaključenih ugovora. Ustupanje obavljanja komunalne djelatnosti na navedeni način nije u skladu s odredbama članka 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo, javna ustanova ili vlastiti pogon koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji odnosno ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Nadzor nad radovima obavljao je komunalni redar.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Sveta Marija

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Sveta Marija kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Sveta Marija je 35,00 km², a obuhvaća dva naselja s 2 317 stanovnika. Na koncu 2012. općina Sveta Marija je imala četiri zaposlenika.

Prema podacima općine Sveta Marija, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Sveta Marija ukupno iznosi 45 000 m (zajedno s poljskim putovima). Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Sveta Marija je 1 285,71 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 3.129.774,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 24.598,00 kn ili 0,8% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 547,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 15.934,00 kn, odnose se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Sveta Marija.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Sveta Marija nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostaloga, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati spis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Sveta Marija nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području i nije upisala nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Sveta Marija. U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 1.736.517,00 kn koja se odnosi na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. U slučaju da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Sveta Marija. Programom su planirane vrste poslova održavanja po naseljima (katastarskim općinama) odnosno djelatnostima, te su iskazana financijska sredstva potrebna za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen opis i opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima, programom su planirane u okviru rashoda za održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina. Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. što nije u skladu s odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu po kojima je izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno do konca ožujka svake godine predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave podnijeti izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis i opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste.

Predlaže planiranje održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u okviru rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta i podnošenje izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture do konca ožujka za prethodnu kalendarsku godinu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora općina Sveta Marija nije donijela. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora.

Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u iznosu 15.934,00 kn i održavanje vertikalne signalizacije i drugo u ukupnom iznosu 8.664,00 kn. Obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima povjereno je nakon provedenog pozivnog natječaja. Odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja donio je načelnik općine Sveta Marija. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojem nakon provedenog postupka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Ugovor o obavljanju komunalnih djelatnosti zaključen je u listopadu 2009. Ugovorom su utvrđeni poslovi odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, opseg poslova, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način određivanja cijene za obavljanje poslova, obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova (komunalna komisija i tajnik) te način i rok plaćanja, dok jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora nije ugovoreno. Kontrola obavljenih poslova održavanja cesta u zimskim uvjetima nije provedena, što nije u skladu s odredbama članka 5. ugovora o obavljanju poslova čišćenja snijega na području općine Sveta Marija.

Dio materijala, usluga i radova (održavanje vertikalne prometne signalizacije i drugo) u ukupnom iznosu 8.664,00 kn nabavljani su na temelju narudžbenica, bez provedenih postupaka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, odluka općinskog vijeća i zaključenih ugovora. Ustupanje obavljanja komunalnih djelatnosti na navedeni način nije u skladu s odredbom članka 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo, javna ustanova ili vlastiti pogon koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji odnosno ugovora o povjeravanju komunalnih poslova.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Predlaže pratiti izvršenje ugovora, odnosno obavljenih poslova održavanja prema vrstama, količini i ugovorenoj cijeni.

Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Nadalje, predlaže provođenje kontrole obavljenih poslova održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s ugovorom.

Općina Sveti Juraj na Bregu

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Sveti Juraj na Bregu kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Sveti Juraj na Bregu je 23,40 km², a obuhvaća devet naselja s 5 090 stanovnika. Na koncu 2012. općina Sveti Juraj na Bregu je imala pet zaposlenika.

Prema podacima općine Sveti Juraj na Bregu, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Sveti Juraj na Bregu ukupno iznosi 49 000 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Sveti Juraj na Bregu je 2 094,02 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 11.334.396,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 184.606,00 kn ili 1,6% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 3.767,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 162.103,00 kn, odnose se na rashode za redovno održavanje nerazvrstanih cesta (navoz šljunka, iskopi kanala, košnja bankina, navoz šljunka i drugo).

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Sveti Juraj na Bregu.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Sveti Juraj na Bregu nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Sveti Juraj na Bregu je ustrojila jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području, međutim baza nije potpuna. Baza podataka sadrži podatke o oznaci, kategoriji, nazivu, duljini ceste, te katastarskoj općini i katastarskom broju čestice na kojoj se nalazi nerazvrstana cesta, ali pojedine nerazvrstane ceste ne sadrže sve spomenute podatke.

Općina Sveti Juraj na Bregu nije upisala sve nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Sveti Juraj na Bregu (u zemljišne knjige je upisano 7 313 m² i 161 čhv). U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 8.283.221,00 kn koja se odnosi na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, dopuniti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Sveti Juraj na Bregu. Programom održavanja je održavanje nerazvrstanih cesta (i poljskih putova) planirano zajedno s održavanjem odvodnje atmosferskih voda, čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina i održavanjem javnih površina. Navedeni poslovi održavanja planirani su u ukupnom iznosu. Program održavanja nerazvrstanih cesta sadrži podatke o vrsti radova (sanacija nerazvrstanih cesta) s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, Općinsko vijeće je u travnju 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture. Radovi na održavanju financirani su iz sredstava komunalne naknade i drugih prihoda proračuna. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta poslova i utrošena sredstva u ukupnom iznosu.

Nisu navedeni opseg obavljenog posla, iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, niti izvori financiranja, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste, te programom planirati rashode koji se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta kao zasebnu djelatnost. Također predlaže radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, rashode planirane programom održavanja, te izvore financiranja.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora općina Sveti Juraj na Bregu nije donijela. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora.

Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za redovno održavanje nerazvrstanih cesta (navoz šljunka, iskopi kanala, košnja bankina, navoz šljunka i drugo) u iznosu 162.103,00 kn i održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u iznosu 22.503,00 kn. Obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta građevinskom mehanizacijom, održavanja bankina uz nerazvrstane ceste i održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima ustupljeno je nakon provedenih postupaka prikupljanja ponuda odnosno javnog natječaja. Odluke o izboru najpovoljnijih ponuditelja donio je načelnik općine Sveti Juraj na Bregu. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojem nakon provedenog postupka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Ugovori o obavljanju komunalnih djelatnosti zaključeni su u travnju i studenome 2011., te svibnju 2012. Ugovorima su utvrđeni poslovi, odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, opseg poslova, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način određivanja cijene za obavljanje poslova (prema jediničnim cijenama), obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova i način i rok plaćanja, dok jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora nije ugovoreno. Nadzor nad radovima obavljao je općinski načelnik i komunalni redar općine Sveti Juraj na Bregu.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom.

Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Sveti Martin na Muri

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Sveti Martin na Muri kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Sveti Martin na Muri je 25,25 km², a obuhvaća 14 naselja s 2 605 stanovnika. Na koncu 2012. općina Sveti Martin na Muri je imala četiri zaposlenika.

Prema podacima općine Sveti Martin na Muri, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Sveti Martin na Muri ukupno iznosi 45 000 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Sveti Martin na Muri je 1 782,17 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 2.772.873,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 170.440,00 kn ili 6,1% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 3.788,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 78.550,00 kn, odnose se na rashode za sanaciju nerazvrstanih cesta i makadamskih putova (asfalt za sanaciju i šljunak).

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Sveti Martin na Muri.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Sveti Martin na Muri nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Sveti Martin na Muri nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području i nema podataka o upisanim nerazvrstanim cestama u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Sveti Martin na Muri. U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 6.807.931,00 kn koja se odnosi na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. U slučaju da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Sveti Martin na Muri. Programom su planirane vrste poslova održavanja odnosno djelatnosti (sanacija cesta, održavanje cesta, šljunčanje makadamskih putova, zimska služba) s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, te iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen opis i opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture. Rashodi za održavanje financirani su iz sredstava komunalne naknade i poreznih prihoda. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta poslova održavanja, te iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla. Nisu navedeni opseg obavljenog posla niti izvori financiranja rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis i opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste.

Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te izvore financiranja.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora općina Sveti Martin na Muri nije donijela. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora. Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za sanaciju nerazvrstanih cesta i makadamskih putova (asfalt za sanaciju i šljunak) u iznosu 78.550,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja (materijal za održavanje, usluge građevinske mehanizacije i drugo) 61.407,00 kn, održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima 16.731,00 kn i drugo (gorivo, materijal i oprema za održavanje, održavanje kosilice) u iznosu 13.752,00 kn, a nabavljani su na temelju narudžbenica bez provedenih postupaka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, odluka općinskog vijeća i zaključenih ugovora. Ustupanje obavljanja komunalnih djelatnosti na navedeni način nije u skladu s odredbom članka 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo, javna ustanova ili vlastiti pogon koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji odnosno ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Osim toga za financiranje zajedničkog komunalnog redarstva (koje općina ima organizirano zajedno s jednim gradom i dvije općine) utrošeno je 39.601,00 kn. Nadzor nad radovima je obavljao komunalni redar zajedničkog komunalnog redarstva.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Šenkovec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Šenkovec kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Šenkovec je 6,66 km², a obuhvaća dva naselja s 2 879 stanovnika. Na koncu 2012. općina Šenkovec je imala devet zaposlenika, od čega četiri na određeno vrijeme u Programu javnih radova.

Prema podacima općine Šenkovec, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Šenkovec ukupno iznosi 11 500 m i sve su asfaltirane. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Šenkovec je 1 726,73 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 7.070.918,00 kn. Tijekom 2012. nije bilo rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Šenkovec.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Šenkovec nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Šenkovec je izradila popis nerazvrstanih cesta u naseljima koji sadrži podatke o nazivu pojedine nerazvrstane ceste. Jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području nije ustrojila i nije upisala nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Šenkovec. U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 13.016.731,00 kn koja se odnosi na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. U slučaju da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Šenkovec donijelo u ožujku 2012. Programom su planirane vrste poslova održavanja (šljunčanje poljskih putova, zimska služba i uređenje prostora) s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, te iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture nije podneseno općinskom vijeću u propisanom roku do konca ožujka 2013. za prethodnu godinu. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, te da je izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno do kraja ožujka svake godine predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave podnijeti izvješće o izvršenju spomenutoga programa za prethodnu kalendarsku godinu.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti program održavanja komunalne infrastrukture prije početka godine za koju se donosi, te godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste.

Također predlaže podnijeti izvješće o izvršenju godišnjeg programa održavanja komunalne infrastrukture općinskom vijeću u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora općina Šenkovec nije donijela. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom i Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Općina Štrigova

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Štrigova kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Štrigova je 44,79 km², a obuhvaća deset naselja s 2 766 stanovnika. Na koncu 2012. općina Štrigova je imala pet zaposlenika.

Prema podacima općine Štrigova, duljina nerazvrstanih cesta na području općine Štrigova ukupno iznosi 50 000 m. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Štrigova je 1 116,32 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 2.101.157,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 262.571,00 kn ili 12,5% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 5.251,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 164.080,00 kn, odnose se na rashode za redovno održavanje nerazvrstanih cesta (nabava, doprema i ugradnja šljunka i drobljenog agregata, zemljani radovi i drugo).

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Štrigova.

Nalaz i preporuke

Općina Štrigova je u lipnju 2011. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, kojom je uredila upravljanje, održavanje i izgradnju nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Štrigova je izradila evidenciju nerazvrstanih cesta u naseljima koja sadrži podatke o nazivu, duljini, nadležnosti mjesnog odbora za pojedinu nerazvrstanu cestu i podatak da li je cesta asfaltirana ili je makadam. Jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području nije ustrojila i nije upisala nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Štrigova. U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 12.472.928,00 kn koja se odnosi na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. U slučaju da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Štrigova. Programom su planirane vrste poslova održavanja (šljunčanje cesta, zemljani radovi, odvodnja oborinskih voda, zimska služba) s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, te iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su radovi na održavanju nerazvrstanih cesta (zemljani radovi, šljunčanje, zimska služba, betonske cijevi, armaturne mreže, cement i drugo) u 2012. izvršeni u iznosu 262.571,00 kn. Financirani su iz sredstava komunalne naknade i drugih prihoda proračuna. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta poslova održavanja i iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla. Nije naveden opseg obavljenog posla, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te izvore financiranja.

Općinsko vijeće je donijelo odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora kojom je utvrđeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (krpanje udarnih rupa na asfaltiranim nerazvrstanim cestama i održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima) dodjeljuju nakon provedenih postupaka prikupljanja ponuda odnosno javnog natječaja. Međutim, navedenom odlukom nisu utvrđeni uvjeti kada se pristupa provođenju postupka prikupljanja ponuda, a kada javnog natječaja. Kriterij za prihvaćanje najpovoljnije ponude je potpuna i prihvatljiva ponuda s najnižom cijenom. Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za redovno održavanje nerazvrstanih cesta (nabava, doprema i ugradnja šljunka i drobljenog agregata, zemljani radovi i drugo) u iznosu 164.080,00 kn, rashode za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima 67.720,00 kn i na rashode za nabavu kanalisa, armaturnih mreža, betonskih cijevi, prometnih znakova i drugog u ukupnom iznosu 30.771,00 kn. Obavljanje poslova redovnog održavanja nerazvrstanih cesta i održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima povjereno je izvoditeljima izravno, bez provođenja prikupljanja ponuda ili javnog natječaja i odluka općinskog vijeća. Ugovori o obavljanju poslova održavanja su zaključeni u siječnju 2012. Ugovorima su utvrđeni poslovi, odnosno vrste poslova za koje se zaključuje ugovor, opseg poslova, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način određivanja cijene za obavljanje poslova, način i rok plaćanja, dok obavljanje nadzora i kontrole obavljenih poslova i jamstvo izvršitelja za ispunjenje ugovora nije ugovoreno. Nadzor nad radovima je obavljao predsjednik komunalnog odbora.

Državni ured za reviziju predlaže odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora utvrditi uvjete pod kojima će se pristupiti postupku prikupljanja ponuda i javnog natječaja, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Vratišinec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Vratišinec kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Međimurske županije. Površina općine Vratišinec je 16,62 km², a obuhvaća dva naselja s 1 984 stanovnika. Na koncu 2012. općina Vratišinec je imala četiri zaposlenika.

Prema podacima općine Vratišinec, dužina nerazvrstanih cesta na području općine Vratišinec ukupno iznosi 11 000 km i sve su asfaltirane. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području općine Vratišinec je 661,85 m/km².

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci za 2012. su ostvareni u iznosu 1.561.857,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 22.507,00 kn ili 1,4% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 2.046,00 kn/km nerazvrstane ceste. Najznačajniji rashodi u iznosu 13.777,00 kn, odnose se na rashode za održavanje kanala oborinske odvodnje uz nerazvrstane ceste (čišćenje i iskop kanala, izrada mosta, nabava cijevi i drugo).

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel općine Vratišinec.

Nalaz i preporuke

Zakonom o cestama uređeno je upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave. Odluku o nerazvrstanim cestama kojom se uređuje upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, naziv, duljina i površina pojedine nerazvrstane ceste, te zaduženje za vođenje baze podataka o nerazvrstanim cestama, općina Vratišinec nije donijela. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je, zajedno s izmjenama i dopunama navedenog Zakona iz 2013. usklađeno zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te je, između ostalog, uređen pravni status nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) i tko ih obavlja, koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, izvore financiranja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige.

Općina Vratišinec nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o svim nerazvrstanim cestama na svom području i nije upisala sve nerazvrstane ceste u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Vratišinec. U poslovnim knjigama je evidentirana vrijednost cesta u iznosu 2.084.267,00 kn koja se odnosi na ulaganja u ceste tijekom godina. Međutim, nema evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta sa svog područja i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja, a odredbom članka 5. navedenog Pravilnika propisana je obveza proračuna i proračunskih korisnika da u svom knjigovodstvu osiguraju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 18. navedenog Pravilnika, imovina se iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška, a prema odredbi članka 19. istog Pravilnika imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.

Državni ured za reviziju predlaže, do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti. Predlaže se utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području općine upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave. S obzirom da u zemljišnim knjigama nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste na području općine ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, predlaže se poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta prema njihovom stvarnom stanju. Predlaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost svih nerazvrstanih cesta kao imovinu jedinice lokalne samouprave.

Općinsko vijeće je donijelo program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim je, između ostalog, planirano i održavanje nerazvrstanih cesta na području općine Vratišinec. Programom održavanja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 70.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 8.730,00 kn, odnosno 12,5%. Za održavanje odvodnje oborinskih voda (održavanje i čišćenje kanala uz nerazvrstane ceste) planirani su rashodi u iznosu 30.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 13.777,00 kn. Programom su planirane vrste poslova održavanja odnosno djelatnosti (održavanje cesta i poljskih putova i zimsko održavanje nerazvrstanih cesta) s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, te iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Programom nije utvrđen opis i opseg poslova održavanja, odnosno nisu utvrđene pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelovi cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti. Odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu je utvrđeno da se programom obvezatno utvrđuje opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Općinsko vijeće je u ožujku 2013. prihvatilo izvješće o ostvarenju programa održavanja komunalne infrastrukture prema kojem su radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. ostvareni u ukupnom iznosu 22.507,00 kn (uključivo i održavanje kanala uz nerazvrstane ceste). Financirani su iz sredstava komunalne naknade. U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navedena je vrsta poslova, iznos ostvarenog rashoda za svaku pojedinu vrstu posla i izvori financiranja. Nisu navedeni opis i opseg obavljenog posla kao ni razlog odstupanja od plana, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže realniju pripremu i planiranje vrijednosti radova održavanja nerazvrstanih cesta, te godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis i opseg održavanja nerazvrstanih cesta i pojedinačne nerazvrstane ceste ili dijelove cesta na kojima se planira održavanje s opisom, vrstom, količinom i vrijednosti poslova održavanja koji se trebaju obaviti na svakoj pojedinoj cesti ili dijelu ceste. Također predlaže, radi kontrole izvršenja programa, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, izvore financiranja, te razlog odstupanja od plana.

Odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi utvrdila uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama na temelju ugovora općina Vratišinec nije donijela. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju iz njezinog proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju pisanog ugovora. Izvršeni radovi na održavanju nerazvrstanih cesta u 2012. se odnose na rashode za održavanje kanala oborinske odvodnje uz nerazvrstane ceste (čišćenje i iskop kanala, izrada mosta, nabava cijevi i drugo) u iznosu 13.777,00 kn, održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima 6.150,00 kn i radove na šljunčanju putova u iznosu 2.580,00 kn, a nabavljeni su na temelju narudžbenica, bez provedenih postupaka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, odluka općinskog vijeća i zaključenih ugovora. Ustupanje obavljanja komunalnih djelatnosti na navedeni način nije u skladu s odredbom članka 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo, javna ustanova ili vlastiti pogon koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji odnosno ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Nadzor nad radovima je obavljao komunalni redar.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te obavljati održavanje nerazvrstanih cesta u skladu s donesenom odlukom. Za poslove održavanja nerazvrstanih cesta koje se povjeravaju pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora, potrebno je utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, nakon provedenog postupka odabira izvoditelja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora, nakon čega odgovorna osoba zaključuje ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim propisanim elementima (poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora), u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

OCJENA UČINKOVITOSTI ODRŽAVANJA NERAZVRSTANIH CESTA

Jedinice lokalne samouprave odgovorne su za održavanje nerazvrstanih cesta na svom području. Državni ured za reviziju ocjenjuje da održavanje nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave Međimurske županije nije dovoljno učinkovito. Revizijom održavanja nerazvrstanih cesta su utvrđene nepravilnosti i propusti koje je potrebno otkloniti kako bi se povećala učinkovitost održavanja nerazvrstanih cesta. Zbog navedenog se predlaže:

- uskladiti Odluku o nerazvrstanim cestama sa Zakonom o cestama, odnosno donijeti akt kojim će se urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i koji su poslovi upravljanja nerazvrstanim cestama, koji su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba), građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, propisati mjere zaštite nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta, tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, Utvrditi izvore financiranja, te provedbu upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige, u skladu s odredbama Zakona o cestama,
- do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je cesta izgrađena, te podatak da li se radi o asfaltiranoj ili makadamskoj cesti,
- utvrditi stanje nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave upisanih u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave,
- poduzeti aktivnosti za upis u zemljišne knjige svih nerazvrstanih cesta kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave prema njihovom stvarnom stanju,
- ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta,
- u poslovnim knjigama evidentirati rashode za održavanje nerazvrstanih cesta na odgovarajućim računima Računskog plana, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu,
- godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture obuhvatiti djelatnosti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu,

- realno pripremiti i planirati vrijednosti radova održavanja nerazvrstanih cesta, odnosno u slučaju povećanog opsega poslova na održavanju nerazvrstanih cesta donijeti izmjene i dopune godišnjeg programa održavanja komunalne infrastrukture, koji će uz podatke o planiranom ukupnom iznosu potrebnih sredstava za održavanje nerazvrstanih cesta s naznakom izvora financiranja i vrste radova, sadržavati i podatke o opsegu poslova održavanja, odnosno planirane količine radova i procjenu troškova prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja,
- podnijeti izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu do konca ožujka svake godine predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave,
- radi kontrole izvršenja programa održavanja komunalne infrastrukture, u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navesti opis, vrstu i opseg obavljenog posla, iznose svih ostvarenih rashoda za svaku pojedinu vrstu posla, te izvore financiranja,
- donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi se utvrdili uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu,
- odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora utvrditi uvjete pod kojima će se pristupiti postupku prikupljanja ponuda i javnog natječaja, te utvrditi kriterij prihvaćanja najpovoljnije ponude,
- ustupati obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora i Zakona o komunalnom gospodarstvu,
- obavljati komunalnu djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima je potrebno utvrditi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta pravnim ili fizičkim osobama, te donijeti odluku o izboru pravne ili fizičke osobe koja će obavljati poslove na temelju ugovora nakon provedenog propisanog postupka odabira,
- zaključiti ugovor za obavljanje usluga održavanja komunalne infrastrukture s trgovačkim društvom u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u skladu s donesenim programom održavanja komunalne infrastrukture, kojim treba utvrditi cijene, količine i vrste radova koji se povjeravaju, te pratiti izvršenje ugovora, odnosno obavljenih poslova po vrstama, količini i ugovorenoj cijeni, te
- zaključiti ugovor o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta sa svim elementima prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, odnosno ugovorom utvrditi poslove za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, nadzor i kontrolu obavljenih poslova, način i rok plaćanja, te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka povećala usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, te učinkovitost održavanja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave Međimurske županije.

OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Jedinice lokalne samouprave Međimurske županije su se očitovale na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti i prihvatile nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navode okolnosti u kojima su propusti i nepravilnosti učinjeni, te razloge zbog kojih održavanje nerazvrstanih cesta nije dovoljno učinkovito.

Jedinice lokalne samouprave u očitovanju navode da će postupati po preporukama Državnog ureda za reviziju. Općine Belica i Goričan su u očitovanju navele da su u 2013. donijele Odluku o nerazvrstanim cestama, a grad Čakovec i općina Sveti Juraj na Bregu su u postupku izrade navedene Odluke. Grad Mursko Središće je u očitovanju naveo da su poduzete određene radnje radi ustrojavanja jedinstvene baze podataka o svim nerazvrstanim cestama odnosno, pribavljena je ponuda gospodarskog subjekta za izradu i održavanje navedene baze iz koje bi osim podataka o nazivu, duljini te površini ceste, katastarskoj čestici i katastarskoj općini bili vidljivi i podaci o položaju komunalne infrastrukture unutar pojasa ceste. Općine Belica, Dekanovec, Domašinec, Donji Kraljevec, Goričan, Kotoriba, Nedelišće, Orehovica, Podturen, Strahoninec, Sveta Marija, Sveti Juraj na Bregu, Sveti Martin na Muri, Šenkovec i Štrigova su navele da su tijekom 2013. započele postupak upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi i kao neotuđivog vlasništva općine te ustroj jedinstvene baze podataka o svim nerazvrstanim cestama. Grad Čakovec je u očitovanju naveo da je u Programu održavanja komunalne infrastrukture za 2014. obuhvatio sve rashode koji se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, a općina Donji Vidovec je navela da je u tijeku izrada plana održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima i održavanja te popravka asfaltnog zastora po ulicama u naselju sa svim potrebnim parametrima. Grad Mursko Središće je u očitovanju naveo da je u rujnu 2013. donesena pojedinačna odluka za komunalnu djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta na temelju koje je proveden postupak prikupljanja ponuda i zaključen ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta za razdoblje od četiri godine. Općine Donji Kraljevec, Orehovica i Selnica su navele da su u 2013. donijele Odluku o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju pisanog ugovora, kojom su utvrđeni uvjeti i mjerila za ustupanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, koje se povjeravaju fizičkim i pravnim osobama na temelju pisanog ugovora, a grad Čakovec i općina Goričan su u postupku donošenja navedene Odluke.

Grad Prelog i općine Donja Dubrava, Gornji Mihaljevec, Mala Subotica i Vratišinec se na dostavljeni dio Nacrta izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti održavanja nerazvrstanih cesta nisu očitovale.